

Europese Commissie legt visie vast over energie uit afval binnen een circulaire economie

In een communicatie heeft de Europese Commissie haar visie gegeven over de rol van energie uit afval binnen een circulaire economie. Waste to Energy heeft volgens de commissie zeker een plaats. Voor zover ze de afvalbeheershierarchie niet in het gedrang brengt. In diverse Europese beleidsdocumenten maakt men zich sterk om te evolueren naar een meer circulaire economie. Daarbij rijst de vraag welke precies de positie is van energie uit afval, rekening houdende met de afvalbeheershierarchie. De commissie probeert dat uit te klaren met haar communicatie. Deze communicatie vormt geen wettelijk bindend document. Evenwel zet de Europese Commissie hiermee de toon, zeker wat betreft financiële ondersteuning vanuit Europa en toekomstige wetgevende initiatieven.

Het document gaat over meer dan louter afvalverbranding, maar kijkt o.a. ook naar vergisting van organisch-biologisch afval of de productie van RDF. Uitgangspunt voor de commissie is de afvalbeheershierarchie, waarbij men verbranden met energierecuperatie niet als recyclage beschouwt. De commissie wijst er evenwel op dat lidstaten, mits grondige motivering, van de hierarchie kunnen afwijken omwille van technische, economische of milieuredenen. Dat neemt niet weg dat de inzet van publieke middelen vooral moet dienen om de afvalbeheershierarchie in de juiste richting te ondersteunen.

De inzet van eigen Europese ondersteuning voor verbrandingscapaciteit (bijvoorbeeld uit het Cohesiefonds) kan bijvoorbeeld enkel als er geen risico is voor overcapaciteit en als de doelstellingen van de afvalbeheershierarchie worden gerespecteerd.

De commissie waarschuwt dat de hoeveelheid gemengd afval als brandstof voor energieproductie in de toekomst zal dalen omwille van ambitieuze recyclagedoelstellingen. Lidstaten moeten daarmee rekening houden en kunnen, volgens de commissie, steun voor energie uit afval op termijn best afbouwen.

Momenteel is de verbrandingscapaciteit binnen Europa slecht gespreid. Duitsland, Frankrijk, Nederland, Zweden, Italië en het VK zijn goed voor drie kwart van de Europese verbrandingscapaciteit. Uitgedrukt in capaciteit per inwoner hebben Zweden en Denemarken de hoogste verbrandingscapaciteit (ongeveer 590 kg/inw/j), gevolgd door Nederland, Oostenrijk, Finland en België.

Het zuiden van Europa is dan weer nog heel sterk afhankelijk van storten.

Landen met onvoldoende capaciteit zetten best sterk in op de ontwikkeling van selectieve inzameling. Als men er nieuwe capaciteit bouwt, houdt men er best rekening met wat het aanbod aan brandbaar afval zal zijn over een langere periode (20-30 jaar). Een te grote verbrandingscapaciteit lijkt volgens de commissie niet coherent te zijn met ambitieuze recyclagedoelstellingen. Voor deze landen beveelt de commissie aan:

- invoeren van heffingen op afvalverbranding;
- afbouwen van ondersteuning voor afvalverbranding;
- invoeren van een moratorium op nieuwe afvalverwerkingscapaciteit en afbouwen van minder efficiënte installaties.

De commissie gaat er in elk geval niet van uit dat energie uit afval in de toekomst een grotere rol zal spelen in de globale energieproductiecapaciteit. Voor diverse stromen verwacht de commissie maatregelen die moeten leiden tot meer recyclage. Bijzonder is wel dat men voor hout uitdrukkelijk stelt dat, indien hergebruik of recyclage niet mogelijk is, energierecuperatie uit houtafval wel degelijk een optie kan zijn.

Bij een keuze voor energie uit afval is het van belang te kiezen voor de meest energie-efficiënte oplossingen. Optimalisatie kan, bij gebruik van evenveel afval voor energierecuperatie, leiden tot 29% meer energierecuperatie. Dat kan door volgende maatregelen:

- fossiele brandstoffen vervangen door RDF
- coverbranding in cementproductie
- bij afvalverbrandingsinstallaties: gebruik van super heaters, maximaal energiebehoud in rookgassen, gebruik van warmtepompen; koelwater inzetten voor district cooling en warmtegebruik via lage temperatuurs warmtenetwerken
- vergisting met opwerking van het biogas en gebruik daarvan als brandstof voor verwarming of logistiek. Installaties die zowel warmte als elektriciteit produceren verdienen de voorkeur.

Energie uit afval kan volgens de commissie een rol spelen in de circulaire economie, op voorwaarde dat ze geen negatieve effecten heeft op preventie, hergebruik en recyclage. Doel blijft immers om te gaan naar een ontkoolstoffing. Ambities inzake hergebruik en recyclage mogen niet gehinderd worden door overcapaciteiten voor afvalverwerking. Bij planning van afvalverwerkingscapaciteit is het voor de lidstaten essentieel om rekening te houden met het risico op kapitaalvernietiging op langere termijn.

Bron : Interafval